

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Sodalitatis B. Mariae Virginis. siue Exercitium Spirituale Christianae Pietatis

Véron, François

Coloniae Agrippinae, 1505 [i. e. 1605]

Capvt Secvndvm. De cultu B. Virginis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46577](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46577)

CAPVT II.

EXERCITIUM
PRIMAE REGVLAE
SODALITATIS, DE

CVLTV DEIPARAE

Virginis.

PARS PRIMA.

*Non esse nouum institutum erigendi So-
dalitates in honorem virginis Mariae.**Hungaria
tota appel-
lata olim
familia
B Virg.
Laurent.
Surium in
vita S. Ste-
phani, &
S. Gerardi
Episcopi.*

VT de religiosis ordinibus, quos
prope omnes beatissimam Dei pa-
rentem pro domina, patrona, pa-
renteque etiam sua adsciuisse constat, ni-
hil adferamus; variae inter Christianos ma-
iorum nostrorum seculis erectae fuerunt
sub auspiciis Diuae virginis Sodalitates.
Hungarica in primis gens vniuersa à B. Ste-
phano primo eius gentis rege Christiano,
D. virginis, cui admirandae operae Basili-
cam in regia Albanensi vrbe crexerat, tu-
telae ac potestati addicta & consecrata est;
ex eoque tempore Hungaria tota Dei pa-
rentis familia appellata est. Et sanè beatif-
simae Virginis apud eam gentem tam

cxi-

ME

20

OS
a-
a-
i-
a
nt
c
o,
i-
-
-
-
n

1

vnica Sodalitate abeuntibus per omnes
propè Italiæ vrbis Confratribus, vbique e-
iusmodi benemotorum sub auspicijs B.
Virg. Congregationes excitatæ sunt. Et ex
eo quidem sodalities prodiere complures
viri sanetitate & eruditione clarissimi; Io-
annes inprimis Columbinus Iesuatorum
Fide vitæ institutor: Franciscus Vincentinus Mōtis
S. Bernardi Oliueti cū Bernardo Tolemerno fundatori:
ni apud Su- D. Bernardinus ordinis Minorum decuse-
riū, tom. 7. gregium, alijq; permulti, siue Ecclesiastici,
siue laici spectata probitate viri.

Sodalitas Sed omnes hæc Sodalitates, sui digni-
sanctissimi tate, fructuque superauit nobilissima san-
Rosarij à B. ctissimi Rosarij Sodalitas à B. Dominico
Dominico ordinis Prædicatorū fundatore, circa par-
contra Al- tes Tolosanas, primum instituta, ac dein-
bigenes hæ ceps per Europam vniuersam egregiè pro-
reticos insti- pagata. Cuius id fuisse refertur initium.
tuta. Cū Italiæ, & Galliarum finitimæ partes,
hæresum nebulis, & Albigenisum maxi-
mè, in ditionibus Tolosanis, & circumcir-
ca positis Prouincijs miserè corrumpere-
tur, ad eas excidendas B. Dominicus Spiri-
tu sancto afflatus, ad eam, quæ cunctas hæ-
reses (vt canit Ecclesia) sola interemit, men-
tibus, animisque confugiendum credidit.
Itaq; pium per calculos aut orbiculōs oran-
di modum (quod Rosarium dicimus) om-
nibus etiam ignaris, ac rudib⁹ peruium in-
stituit.

SODALITATIS.

51

stituit; quo noua hac precandi forma, pul-
fatis hærefum tenebris, noua lux Catholi-
cæ fidei aperiretur, ipsique fideles in alios
quasi viros euaderent. Nec eum sefellit opi-
nio: Ita enim obuijs omnium vlnis excep-
tus est hic precandi ritus, ita eo contriti Al-
bigenfes, ea excitata quamprimùm vtriuf-
que sex⁹ pia fodalitia, vt maximo Christia-
næ religionis bono, quod Sanctus vir intē-
derat, & quidem multò opinione fua am-
plius confecutus fit. Quo factum, vt & Ro-
farij ritum, & myfteria Rosario expreffa,
& inftitutas fub Rosario nomine Sodalita-
tes Summi Pontifices, magno fanè nume-
ro, approbauerint, & Indulgētijs maximis
beauerint.

Hanc celeberrimam Rosario Sodalita-
tem excepit Annunciatę virginis Congre-
gatio, ad illius imitationē, in fingulis pro-
pè Societatis Collegijs, non per Europam
modò, fed & per Americam, nouum Or-
bem, & Indias, tum quę ad Orientem, tum
quę ad Occidentem fpectant, inftituta ftu-
diosos inter, & literatos vt plurimùm vi-
ros, fiue Ecclefiafticos, fiue fculares: cuius
Erectionis diploma primo capite descrip-
simus. Quantos autem fructus ea Sodalita-
tas vbiuis locorum protulerit, res ipfa plus
fatis indicat; vt meritò vfurpare illud
Pfalmiftę liceat: *A Domino factum eft iftud;*

Or c. 53

*Sodalitas
Annuncia-
te Virg. in
Collegijs So-
cietatis Le-
su.*

Est mirabile in oculis nostris. Sed ad huiusmodi sodalitatum bona, utilitatesque eximias veniamus.

PARS SECVNDA.

Bona, & utilitates Sodalitatum beatissimæ Virginis Mariæ.

1 *Conformatio quedã, & similitudo vitæ perfectioris & religiosæ.* **P**RIMVM Sodalitatis bonum esse potest conformatio quædam, & similitudo vitæ perfectioris & religiosæ, quam sancti Patres tantis laudibus extulerunt, & vitæ Christi, ac discipulorum eius conformem iudicauerunt, in qua etiam figuram, & imaginem vitæ illius cælestis ac beatæ adumbratam esse tradiderunt. Cùm verò non omnibus liceat esse Religiosis, in hac Sodalitate umbram aliquam & similitudinem perfectioris eius vitæ habent & Ecclesiastici, & seculares, ut ex sequentibus elucescet.

2 *Patrocinium B. virginis.*

Nam in primis Sodales in clientelam se potentissimæ, sanctissimæque Virginis, matris Dei tradunt, sub eius alis delitescunt, illi sacri & dicati sunt, denique ita se ei committunt, ut omnia non modò facta, sed etiam cogitata per eam Deo sincerè consecrent. Quid autem non sperare, non impetrare possunt tantæ Principis, tam potē-

tis Dominae, tam benignae parentis fultu
praesidio?

Præterea non exiguum bonum est so- ³ *Suavis or-*
dalitatis suavis, ac pia sodalium societas. *pia sodaliū*
Nihil certe ad vitam cum virtute transigē- *Societas.*
dam homini magis conferre potest, quam
in bonorum societatem coire: quod pluri-
bus postea demonstrabitur.

Quartum Sodalitatis bonum summa ⁴ *Communi-*
est inter Sodales omnes coniunctio bono- *nicatio mu-*
rum operum ac orationum, quæ tum ab *tua precum*
vniuersa Congregatione; tum à singulis *cum vniuer-*
Sodalibus fiunt: quarum siue praesentes, si- *sis per orbē*
ue iuxta ex causa absentes; siue domi, siue *Sodalitij.*
foris negotiorum causa agentes, siue inte-
gri, siue ægri, participes sunt, si modò So-
dalitatis non mortua, sed viua membra sint.
Quinetiam cum Congregationes singule
ad Romanam, reliquarum omnium pri-
mariam, & caput aggregatae sint, eademq;
sit capitis, & membrorum ratio, vita, sen-
sus; quis non videat eadem Sodales Belgij
omnes bonorum operum, precum, oratio-
num, meritorum, sacrificiorum commu-
nionem gaudere cum Romana, ac per conse-
quens, cum cæteris omnibus, quæ ab illa
tanquam à fonte, & origine profluunt, il-
lique tanquam capiti, ut membra coniun-
guntur?

Quintum sibi locum vendicant scri- ⁵ *Scriptæ*
ptæ *regulae.*

ptæ

ptæ regule. Quoniam enim nihil tam sanctum, nihil tam studiosè, & diuinitùs institutum est, quod non statim diffluat, & dilabatur, nisi quibusdam legibus, ceu propugnaculis, & vallis muniatur, ac cōfirmetur, propterea habet hæc Congregatio suas leges, ac Regulas, ab Romana Sodalitate, omnium primaria & principe ad cæteras per Christianum orbem missas; quæ etsi neminem sub peccato obligent, quia tamen adiumenta quædam sunt, quibus Deo, parentiq; eius Dominae nostræ magis placeam, satis apparet, parum de B. Virginis honore & gloria, deq; salute propria sollicitum eū esse, qui eas faciliè neglexerit.

6 *Frequens
confessiōis
& commun-
ionis vsus*

Sextum Congregationis bonum, frequens est Confessionis, & sacrosanctæ Cōmunionis vsus, quo potius nihil est ad beatitudinem, beateque viuendum, vt suo loco pluribus ostendetur.

7 *Indul-
gentiæ.*

Adijci ad hæc bona debet, quod ex Indulgentiis huic Sodalitati concessis colligitur, adeo vt nullum ferè virtutis opus ab Sodalibus præstetur, quod remissione, relaxationeque pœnarum aliqua non fructuosius fiat. Et quidem vt in hanc Sodalitatem ingredientem Indulg plen. excipit, ita hinc ad aliam morte commigrantem prosequitur.

Non omittendæ sunt crebræ, ac frequentes

SODALITATIS.

35

quentes exhortationes, quæ in Congrega- 8 *Frequen-*
tionibus habentur, quæ ad currendum ala- *tes exhorta-*
crius stimulos admoueant, quæ torpētem *tiones.*
in nobis caritatis ignem exsuscitent, quæ
denique nos doceant, illustrent, moueant
ad ea, q̄ & salutis, & Sodalitatis sūt, nauiter
omninò, ac feruidè constanterq; obeunda.

Excipit bona hæc maximè necessariū 9 *Cura in-*
in morbis ac infirmitatibus, extremisque *firmitatibus.*
vitæ angustiis adiumentum. Infirmum e-
nim Sodalem cæteri publicis, priuatisque
precibus impensè Deo, beatæque Virgini
commendant; inuisunt, solanturque ali-
qui, ac donec vis se morbi remiserit, aut fe-
liciter hinc demigrauerit, nō cessant eum
sibi habere commendatum.

Nec modò ad viuos extendit se Soda- 10 *Cura de-*
litis huius beneficium, sed vita quoque *functorum*
defunctos prosequitur. Si enim facultas ali *Sodalium.*
qua offeratur, defuncti Sodalis corpus cæ-
teri ad sacram sepulturam deferunt; ani-
mam verò precibus communibus, Officio
defunctorum, Missæ sacrificio, priuatisque
alijs precibus, meritis, suffragiisque comi-
tati, ad Deum attollere cōtendunt. Quam
igitur & fœlix, & expetenda sit Sodalitas,
quantis ad verissimæ pietatis prosequen-
dam cursum facultatibus abundans, ex his
decem illius bonis & ytilitatibus sat demō-
stratum credimus.

P A R S

PARS TERTIA.

*Quibus officijs contineatur cultus
beatissimæ Virginis?*

CVM beatissima virgo, Dei mater, huius Congregationis præses, patronaque sit præcipua, quam proinde præcipua veneratione, cultuq; prosequi debent sodales eius & filij, dicendum paucis videtur, quibus officijs cultus hic, & veneratio definiaur, vt qua ratione, quibusq; modis colenda sit, omnes intelligant.

*Decem Offi-
cijs B. vir-
go colitur.
1. Honor.*

Decem officijs cultus hic Deiparæ generatim cōtinetur. Primum autem est honor internus & externus. Internus in actu eo reuerentiæ voluntatis nostræ consistit, quo cū debita submissione, subiectionisq; recognitione, de ipsius dignitate, & excellentia conuenienter sentimus: esse nimirum illam maiori, perfectiori; dignitate & excellentia præditam, quàm quæuis alia creatura sit, vt propterea singulari animi demissione, ac summæ subiectionis recognitione eam creaturæ omnes admirari, & suspicere, & complecti debeant. Externus verò D. Virginis honor ex hoc interiori proficiscitur, vt nimirum exterius verbo vel quocunque officio testificemur & protestemur illius, quam interiorius, & mente

cog.

cognoscimus, maiestatem, dignitatem, excellentiam. Atque hic honor D. Virgini debitus Hyperdulja vocatur. Ex hoc primo fonte Christiani Officij in beatam Virginem, factum est, vt sancti Patres tam honorificis, tam excellentibus titulis, ac nominibus eam appellauerint, vt patet in Litanijs, quæ illi concinuntur, ad eam debitis præconijs, & laudibus honestandam.

Colimus deinde beatissimam virginē *2. Salutatio* salutatione ea, quæ verbis Angeli, & Elisabethæ, pro veteri Catholicæ Ecclesiæ instituto & consuetudine, continetur. Quam quidem salutationem aliquoties subinde iteramus, vt sæpius memoriam Redemptoris nostri, perduto mundo, tam latè annunciati refricemus, officiumq; quod tantæ matri, à nobis iure debetur, declaremus. Hinc Rosarium, eiusque recitandi ritus, de quo infra dicemus, emanauit.

Salutationi Angelicæ prouida mater *3. Est inuocatio.* Ecclesia Conclusionem eam adiecit, quæ apertam continet precationem; vt doceat B. Virginem à nobis inuocandam, opem illius, & suffragia nobis necessariò suppliciter imploranda: cum potissimum nihil tanta mater petat à filio, quod non impetret, cum nihil aliud petere possit, quod & illi gratissimum, & ijs quibus postulat salutare esse non sciat.

Coli-

4 *Ferijs sibi
sacris B.
Virgo colitur.*

5 *Templis,
Oratorijs,
& Altari-
bus.*

6 *Sacrificijs.*

7 *Votis &
promissio-
nibus.*

Colimus deinde B. Virginem statis diebus, & ferijs illi sacris, scilicet Conceptionis, Natiuitatis, Præsentationis, Annuntiationis, Visitationis, Purificationis, & Assumptionis, de quibus paulò infrà dicemus.

Sed & templis, Oratorijs, Altaribus Deo primùm erectis in honorẽ & memoriam parētis sibi carissimę ipsam colimus, & honoramus.

Sacrificijs quoque; etsi enim sacrificium nullum B. Virgini immolemus, cum soli Deo debeat; pro eius tamen B. parentis gloria, & in eius honorem noua, ac verè munda corporis Christi, & sanguinis oblatio ab tota Ecclesia in vniuerso mundo offertur. Vnde pij homines Sacra & Missas de B. Virgine à Sacerdotibus celebrari curant, non quòd sacrificium offerri velint Virgini, sed quòd offerri velint Deo in gratiarum actionem pro gloria collata D. Virgini, & vt simul eam interpellent tanquam Patronam, & Aduocatam, & Mediatrix suam apud Deum.

Adhuc votis illi nuncupatis, honorẽ tribuimus, non tantum quatenus Deo vouemus ex parentis eius Marię amore ac reuerentia, illam quasi testem obligationis, qua nos Deo obstringimus, appellantes, ac illius gloriosa & potenti intercessione statuentes & sperantes factam promissionem

exequi,

exequi, votumque dependere; sed etiam ipsum votum, & promissionem in ipsam terminantes; promittentes nimirum illi aliquid, actu non latriæ, sed hyperdulæ, adeius opem tanquam patronæ, aduocatæque nostræ apud Deum implorandam; vel in signum gratitudinis, quod per eam insigne aliquod beneficium ab ipsius filio Deo acceperimus.

Insuper & imaginibus cuiuscunque 8 *Imaginibus & statuis* generis, seu sculptis, seu pictis, seu in cōpitis & triuijs, siue alibi positis pio instituto *tuis*. & more B. Virginē colimus & veneramur.

Succedant his peregrinationes ad loca illi sacra, & miraculis celebria, quibus 9 *Peregrinationibus* mirificè & admirabili sæpè fructu à Catholicis B. Virgo colitur. Obseruatione autem & admiratione dignum est, nullam propè in Christiano orbe esse prouinciā, in qua vel templa, vel loca non sint mirandis effectibus, & miraculis illustria, ad quæ proficiscentes Christi fideles opportuno tempore misericordem Dominum per benedictæ matris merita, ad casus, & pericula cum corporis, tum animæ propulsanda non exorent. Obeundæ autem sunt eiusmodi peregrinationes fide integra, spe magna, caritate feruida, intentione purissima, spectato animæ fructu potius quā corporis.

Denique

*10 Erectis
in ipsius ho
morem Soda
litijs.*

*Cultus Vir-
ginis Ma-
riae præci-
pius in vir-
tutum eius
imitatione
consistit.*

Denique Sodalitijs colitur beata Vir-
go, quæ sub augustissimo ipsius nomine
instituta, diuini cultus, laudis virginæ, sa-
lutisque propriæ amore, ac desiderio, ab ijs
qui illius veri esse cultores desiderant, pie
sancteq; frequentantur.

Cæterum præcipuus, & potissimus B.
Virginis cultus in virtutum eius imitatio-
ne consistit. Talis fuit Maria, ait beatus
Ambrosius, vt eius vnus vita omnium
disciplina sit. Quicumque ergo sibi Mariæ
optat præmium (dico ego) & Beneficium,
Mariæ imitetur exemplum. Quocirca vte-
rius virtutes, ac integerrimæ vitæ exem-
plum exprimere in nobis, vel adumbrare
saltem aliquo modo possumus, Meditatio-
num in totam eius vitam, puncta aliqua
proponemus, ex quibus amplissima &
meditationis, & imitationis materies e-
ructur. Quid autem sit meditari, & quis v-
sus eius, & fructus sit, infra dicetur oppor-
tuniùs.

PARS

PARS QUARTA.

Puncta Meditationum in Septem B. Maria Virg. Festa præcipua.

PRAEMONITIO GENERALIS.

1. **S**equentia puncta, & considerationes expendi possunt ipsis feriis B. Virg. & aliis etiam, diebus potissimum festis, Dominicis, Sabbatinis, & quotiescunq; lubet reuocare in memoriam mysteria hæc, & excitare in se affectum, amoremq; beatissimæ Dei parentis.
2. Deinde obseruandum est, non esse necessarium hæc puncta omnia percurrere: nam si in primo, aut secundo mens afficitur & inflammatur, illi immorari expedit, cæteris punctis in aliud tempus reiectis.
3. Postremò Oratio præparatoria, & Colloquium omitti nunquam debent. Præparatoria autem oratio eadem esse semper solet, vt nimirum à Deo petamus illuminari intellectum, affectumque inflammari magis magisque in Deum, & B. eius parentem, & in ea quæ salutis nostræ sunt. Colloquium autem mutari, & accommodari ad ea, circa quæ mente, & affectu versari sumus, debet. Quâuis hoc generatim & semper seruari debeat, vt aliquam virtutē, aut

D   aliud

aliud quiduis consequi, quod ad animę nostrę bonum pertineat, postulemus.

DE CONCEPTIONE

B. Virginis

CONSIDERATIONES.

1. **C**onsiderabis quomodo B. Virgo ab æterno electa à Deo & prædestinata sit, ut filij sui mater esset, innumeris donibus & priuilegijs supra creaturas omnes admirabilis, ne qua illi perfectio, dignitas & gloria deesset.
2. Considerabis à sanctissimis parentibus Ioachimo & Anna conceptam, mira ipsorum voluptate, & Angelorum omnium in cælo, patrum in limbo, hominum in terra singulari lætitia; quod eo ipso momento intelligerent datū principium restaurationis cælestis Hierusalem, & nobilissimo omnium operi redemptionis humanæ.
3. Considerabis Conceptionem B. Virginis fuisse purissimam, nullius labis affine, è qua immaculat⁹ agnus ederetur, omnes à peccati macula mundaturus.

Colloquium; quo petes per merita & intercessionem B. matris sue à Deo cognoscere, virtutibus illustrari, quibus esse possis voluptati Angelis & hominibus; puritatē item animæ & corporis integerrimam.

Postre-

Postremò ages gratias sanctissimæ Trinitati de tam salutari B. Virg. Conceptione, cuius particeps esse optabis, concipiendo quotidie noua desideria, Deo, & parenti eius indies exactius famulandi.

Pater noster, Ave Maria.

DE NATIVITATE *eiusdem.*

1. **C**onsiderabis nascētem virginem habere progenitores Reges, Duces, Principes, quibus tamen sanctitate morum, quæ vera est nobilitas, magis eluxit. Vnde quo nobilior secundum carnem, eò demissiore fuit spiritu, quæ vera altitudo est, quam altissimus Deus solam respexit & amauit in ea.
2. Considerabis dulcissimum ipsius nomen esse, Maria, quod stellam maris, Dominam, & illuminatricem significat. In tēpestatibus stella, contra aduersarias potestates Domina, in diuinis rebus magistra est. Vt stella, viam cæli nobis aperit; vt domina nos regit & defendit; vt illuminatrix vel magistra, nos docet & instruit. Quid eò ergo nomine dulcius, quid fortius, quid sapientius? Tam mysticum ergo nomen ama, & animo inscribe tuo.
3. Considerabis quanta sit nascentis Virg.

D 2 per-

perfectio, quanta excellentia, quam cum filiabus Hierusalem admirare: clamant enim præ admiratione, Cant. 4. *Quæ est ista quæ progreditur quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata?* Aurora est, quia inter noctem & diem media, hoc est, inter homines, & Deum mediatrix. Candore suo, ut Luna, & sui similitudine ad solem, omnes anteverit. Inter omnes, in Solis iustitiæ matrem electa: dæmonibus omnibus, quorum conterit capita, omnino est terribilis.

In colloquio pete veram animi nobilitatem; sanctitatem inquam, & humilitatem, affectum amoremque, & præsidium nominis eius sanctissimi & potentissimi: candidam animam & lucentem, qua dignus sis inter electos Dei numerari. Age postremò sanctissimæ Trinitati gratias de hac virginis natiuitate, utq; nasci spiritualiter, crescereq; quotidie in virtute possis, per Mariæ patrocinium roga.

Pater noster, Ave Maria.

DE PRÆSENTATIONE eiusdem.

1. **C**onsidera quanta solitudine puellula triennis à parentibus Hierosolymam

mam deducatur; qua reuerentia ab eis in templo Deo præsente ur; quanta promptitudine & pietate, ipsa tenerrima virgo se se Deo dediceret, & offerat; quanta voluptate sacerdotes nobile istud monile in templū accipiant, & ad illi comparatum conclauē deducant. Ardent omnium animi, parentum, Mariæ, Sacerdotum.

2. Considera sanctissimæ Trinitatis in tam illustris doni receptione eximiam benignitatem. Pater recipit eam in filiam, Filius in Sponsam, Spiritus sanctus in mysticam sedem suam. Angeli eam accipiunt in amicam singularem, cum qua familiariter agant & colloquantur.

3. Considera puellulam parentes suos in ætate tenerrima relinquere, ad ignotos adire, templum pro domo eligere, flores ætatis primos Deo consecrare, vitam angelicam degere; partim lectione, partim oratione, partim externa actione sanctissime dies transigere; exempla virtutis suæ eximia omnibus dare, Humilitatis cum primis, Simpliciter, Obedientiæ, Temperantiæ, abstinentiæ, silentij, alacritatis ad omnia celerrimæ, ita vt cæteris coætaneis suis admiratiōi sit, grata omnib⁹, nulli grauis.

Pete in Colloquio gratiā, qua te Deo, ex animo, sine procrastinatione vlla dones; pete recipi à Deo & sancta Trinitate in

feruum saltem, si filij nomine indignus sis Pete per Mariæ merita, & suffragia virtutes tibi necessarias, vt Deo placeas, humilitatem maximè, obedientiam, castitatem, feruidam caritatem, &c.

Pater noster, Ave Maria.

DE ANNUNCIATIONE.

1. Considera SS. Patrum, Patriarcharum, Prophetarum, Regum, iustorumque omnium vota, desideria, suspiria, Messiam aduenire cupientium: Angelorum item in cælo humanam calamitatem miserantium voces: Mariæ cum primis humiles, ardentisque preces idem exposcentes: quibus omnibus votis, suspirijs, vocibus, desiderijs tuas preces vota; coniunge, vt in te Messias adueniat, & concipiat ur.
2. Considera sanctissimam Trinitatē imensa sua primū caritate, cælestium deinde spirituum, Patrumque, ac iustorum, & Mariæ cum primis ardentibus suspirijs, votis, desiderijs, precibus commotam cæleste cōgere concilium: ibi iustitiæ, misericordiæque audientiam dare, illius rationes, huius preces admittere; filium tandem rem totam definire, offerre sese pro redemptione hominum. Satisfacturum se docet iustitiæ, patiendo; misericordiæ, liberando. Filij caritatem tantam commendat &

am.

amplectitur Pater; Spiritus sanctus ad eius conceptionem operam suam spondet. Osculantur se Iustitia & Misericordia; Pax & Veritas; exiliunt Angeli gaudio; Sapientia, caritatemq; verbi Dei admirabilem predicant, suspiciunt, osculantur.

3. Considera illicò post Diuinitatis illud decretum, publicari in cælo Mariæ nomē, per eam mysterium hoc complendum patet fieri; aduocari archangelum Gabrielem, ad summam legationem in Nazareth mitti, acceptisque à S. Trinitate mysticis legationis suæ litteris in Nazareth, ad Virginem aduolare. Considera, & vide virginē in se recollectam, inexplicabili dulcedine perfruentem, Angelum admittere: colloquia vtriusque expende. Admirare virginis pudorem, sapientiam, in loquendo prudentiam, fidem eximiam, promptissimam Obedientiam sese totam Dei nutui & beneplacito relinquentem; ad cuius Obedientiæ factam declarationem, operatione Spiritus sancti, concipitur in virgineo utero Dei filius.

In colloquio (quod ex his poterit sequi) age inter cætera sanctissimæ Trinitati immensas gratias pro incarnatione filij sui, peteq; per matris eius merita, ipsum in te concipi, spiritu sancto obumbrari, ad id consequendum virtutes necessarias, puritatem

tem potissimum, & Obedientiam, ac verā demissionem.

DE VISITATIONE.

1. Considera Virginem quietis, & contemplationis amantissimam, nec ætatis teneritudine, nec itineris longitudine, nec asperitate montium, nec vlla re alia retardari, quominus ad caritatis, & humilitatis officia Elizabethæ præstanda, domo sua abeat. Iam gratia plena erat, iam Dei mater effecta, iam super mulieres omnes benedicta; quò itaque se altiore videt, eò se demittere magis ardet.

2. Cogita quo caritatis affectu, postposito suo commodo & solatio, ad montes cōscendat, qua festinatione properet, nusquā hærens, nusquam vagabunda. Ingreditur tandem in domum Zachariæ, prior salutat, obsequium defert, illi de conceptu Ioāne in senectute & sterilitate gratulatur. Sed & quā admirabilis, & fructuosa ea & visitatio, & salutatio fuerit, expende. Elizabeth repletur Spiritu sancto, exclamat præ admiratione, agnoscit in virgineo vtero conceptum Deum, ipsamq; Dei matrem effectam. Ioannes accelerato in se diuinitus rationis iudicio, in materno vtero exilit, Christum, matremq; eius salutat, sanctificatur, Deo repletur.

Con-

3. Considera Mariam & tam admirandis rebus in sui præsentia effectis, & tantis laudibus, & encomijs ab cognata sua illi pronuntiatis, nihil insolescere, nihil sibi tribuere, seipsam magis abijcere, in Deū referre omnia, apertoque celesti cordis sui thesauro, ardētibus in pectore amoris flammis, sublatis oculis, & manibus in cælum profundissima humilitate, & deuotione feruētissima erumpere in actionis gratiarū voces, & admirabile illud canticum depromere. *Manificat anima mea Dominum; &c.*

In Colloquio pete visitari à B. Virgine, & eius visitationis fructibus, gratijsque gaudere. Pete à Deo per matris suæ merita, & suffragia profundam humilitatem, qua libenter alijs seruias; seruidā caritatem, qua salutē aliorū promoueas; exultationemque spiritus tui, qua alacriter omnia officia tua obeas, Deumque rebus in omnibus magnifices & exaltes. Pater noster, Ave Maria.

DE PURIFICATIONE.

1. Considera, quo studio legi diuinæ parendi, conferat se virgo mater Hierosolymam; qua reuerētia pretiosum illum cordis sui thesaurū, Iesum Filium ad templū deportet, virgineo pectore adstringat; qua humilitate, immūdarum mulierum instar sui purificationem instituat; sacerdotibus

se exhibeat, ijs honorē deferat, pauperum-
que oblationē, par turturum, aut duos pul-
los columbarum offerat.

2. Considera quo pietatis affectu cum Io-
sepho sponso filium suum Iesum, velut a-
gnum immaculatum Deo offerat. Ex par-
te illum sua, nostraque omnium, vt matu-
tinum sacrificium, pacificamque hostiam
offert in redemptionem generis humani,
vna cum filio seipsam quoque offerens, &
iterum Deo præsens.

3. Considera quanta spirituali lætitia, de-
uotione, reuerētia Simeon puerum Iesum
in vlnas accipiat; quanta voluptate, gau-
dioq; Anna vidua sanctissima & matrem
& filium commendat, omnibusq; annun-
ciet, Anna prophetiæ spiritu donatur, Sy-
meon eodē repletur, iam paratum se mori
viso Domino protestatur. Maria admira-
tur, & exultat spiritu, Ioseph Deo gratias a-
git, omnes rerum nouitas attonitos habet.

In decursu ipsius meditationis expen-
de, quàm suaue & dulce sit portare Iesum
in corde, multoque magis eum in Eucha-
ristia suscipere, & complecti; quamq; lon-
gè suauius erit, in templo illo cælesti acci-
pere, videre, eo semper perfrui.

Pete ergo purgari indies magis, vt
Deo dignè offerri possis. Immo & te per
Mariæ manus illi offer. Roga diuinam gra-
tiam

tiam

tiam, vt Iesum perpetuò in te comportes, bonis cogitationibus & desiderijs; In vlnis etiam tuis, hoc est, in omnibus operibus, & actionibus tuis, circumferas. Conuerte te postremò ad Iesum, vt portari se à te sinat, & ostendat tibi aliquando faciem suã, cum in eius pace mortalem hanc deposueris corporis tui sarcinam.

Pater noster, Ave Maria.

DE ASSUMPTIONE

B. Maria.

1. **C**onsidera quàm preciosa fuerit in cōspectu Domini Marię mors; quoties illam ipsa exoptauerit, quasi ianuã ad sublimiorẽ vitam; quomodo illi mors somnus fuerit iucundissimus; quomodo non tam ægritudine vlla corporis, quàm affectus, desiderijque perfruendi filio vehementia, præscentibus Apostolis, non sine filij amati præscentia, anima pretiosa, castissimo corpore soluta, in ipsius filij manus emerferit.

3. Considera quanta Angelorum omnium exultatione, quantis canticis præstantissima Virginis anima in cælum ad Sanctiss. Trinitatis thronum vsq; adierit; quã certatim sancti omnes gratulati sint, illiq; egerint gratias, quòd Filiũ Dei, Saluatore suũ

in vtero concepisset, mundo porrexisset, omniaque ei obsequia detulisset. Eam & tu cum Angelis in cælum prosequere, & pares cum sanctis omnibus gratias age. Sed & considerationem tuam refer ad Apostolos, examina eorum tristitiam de tantę parentis & magistrę absentia, permixtam tamen non mediocri lætitia, quod eam scirent patronam se apud Deum habituros. Cogita quantis lachrymis, & canticis corpus illud sacratissimum loculo imposuerint, in humeros suos extulerint, ad sepulchrum detulerint: Illiste adiuge, paratumque te offer pro tanta virgine, parente tua, obsequia præstare omnia, & pro illius tumulo, cor tuum porrige, in eo vt cum filio suo requiescere velit.

3. Considera corpus nobilissimum non fuisse conuersum in cinerem & putredinem, sed paucis ab obitu diebus animā sanctissimā, diuino imperio, ad illud rediisse, illi sese coniunxisse, & in cælū transtulisse. Considera ergo quo cælestis curiæ triumpho, quibus canticis assumpta sit Maria in cælum deducente filio, cui innixa erat, cū innumeris angelorū agminibus, Deo suo conclamantibus: *Surge Domine in requiem tuam, tu & arca sanctificationis tue*; Alijs ascēdetis virginis pulchritudinē admirantibus: *Quæ est ista, quæ ascendit de deserto delitijs affluens?*

fluens? Tādem excipitur à Sanctissima Trinitate beneuolentia incredibili, & in parato sibi folio, coronata, & totius coelestis curiæ domina, Reginaque declarata, ad filij dexteram collocatur, coram ea Sanctis omnibus coronas suas deponentibus, & in Dominam, principemq; suam accipientibus.

In colloquio eam admirare, in dominam tuam accipe, & pete quæ suggeret spiritus tanta rerum magnitudine inflammatus.

Pater noster. Aue Maria.

PARS QUINTA.

CONSIDERATIO, AC MEDITATIO *per elegans de B. Virg. deipara, diebus Dominicis, vel Sabbathinis, vel aliàs sæpius, ab eius cultoribus vsurpanda.*

F Acto signo Crucis, Orationeq; præparatoria (de qua sub initium partis antecedentis aliquid diximus) imaginaberis B. Virg. Mariam adstare tibi, Solis instar, cui inclinando te, exhibebis ex intimo corde reuerentiam, procedesque ad sequen-

quentia puncta mente, & animo tecum ipse pertractanda.

1. Considerabis post Christum Dominum, gloriosâ virgine Mariâ, quæ plena est gratia Dei, sicut paradisus terrestris, floribus & herbis odoriferis ornata, beatius, aut melius esse nihil: talem omninò esse, qualem decebat eam, quæ domicilium erat futura altissimi, Dei quæ mater.

2. Considerabis B. Virginem multa habere priuilegia inexplicabilia; illud præcipuè; quòd & virgo sit, & mater Dei: Secundo, quòd ab omni peccato immunis, nec veniale quidem toto suæ vitæ tempore commiserit: tertio, ubi mortua est, quomodo cum corpore & anima in cælum assumpta, super omnes choros Angelorû, & quicquid in cælo & terra continetur, sit exaltata.

3. Considerabis ordinem vitæ ipsius fuisse sanctissimum; nam præter deuotissimas suas orationes, quas assiduè ad Deum fundebat, præter quotidianam cum Angelis conuersationem, id quoque studiosissimè agebat, vt in omnibus exercitiis suis, siue domesticis, siue externis publicis aut priuatis, cor suum & mentem in Deo semper haberet defixam.

4. Considerabis ea quæ frequentius à Deo solebat petere: primò enim petebat,

vt

ut Deum nosse posset, & amore eundem cunctis rebus anteponebat, diligere quoque proximum, iuxta voluntatem Dei. Deinde petebat humilitatem, & Obedientiam tam erga Deum quam erga homines, tanquam duas præcipuas virtutes, ac fundamenta aliarum omnium.

5. Considerabis beatam Virginem cuiusdam animæ piæ reuelasse, se tot virtutes, ac gratiam tantam non potuisse acquirere sine multis orationibus & lachrymis; & dona cælestia non intrare in animam sine precibus assiduis, & carnis mortificatione.

Denique facies colloquium ad eandem virginem, humiliterque ab ea petes, ut præter alia, impetret tibi à Deo profundissimam humilitatem, firmam tum animi tum corporis castitatem, feruidamque sui caritatem; extirpetque in te vitia contraria omnia.

Tum subiunges Pater & Ave; vel hymnum, Ave maris stella; vel Litanias de beatissima Virgine Maria.

PARS

PARS SEXTA.

*Breuis, & succinctus amplissimarum B.
Virginis virtutum Catalogus, ex B.
Ambrosio decerptus.*

ET si Sodales ex his, quæ iam dicta sunt, fatis cognoscere possint eximias dotes, ac virtutes, quibus B. Virgo admirabiliter splenduit; ut tamen particularem magis & distinctam earum habeant notitiam, faciliusq; eas sibi ob oculos ad imitationem proponant, subiiciemus breuem & succinctum earum Catalogum, qui illis erit loco speculi pulcherri-
mi planè, ac opportuniissimi, quod cõtem-
plentur, & spectent assiduè; ut ad eius nor-
mam se, moresq; suos effingant, & accom-
modent. Catalogum autem hunc decer-
psimus, ex B. Ambrosij libr. 2. de Virgini-
bus, quem totidem verbis referemus. Sic
igitur magnus ille Doctor scribit, virgines
cum primis, ac simul cultores illius omnes
compellans.

Sit vobis tanquàm in imagine, descri-
pta virginitas, viraque B. Mariæ; de qua,
velut speculo, refulget species castitatis, &
forma virtutis. Hinc sumatis licèt exem-
pla viuendi, vbi tanquàm in exemplari
magisteria expressa probitatis, quid corri-
gere,

gere, quid effugere, quid tenere debeatis, ostendunt. Primus discendi ardor, nobilitas est magistri. Quid nobilius Dei matre? quid splendidius eâ, quam splendor elegit? quid castius eâ, quæ Corpus sine corporis contagione generavit?

Virgo erat non solum corpore, sed e- *Puritas B.*
tiam mente, quæ nullo doli ambitu since- *Mariae.*
rum adulteraret affectum.

Corde humilis, verbis grauis, animi *Humilitas,*
prudens, loquendi parcius, legendi studio- *& pruden-*
sior; non in incerto diuitiarum, sed in pre- *tia.*
ce pauperis spem reponens. Intenta operi,
verecunda sermone, arbitrum mentis soli-
ta non hominem, sed Deum quærere.

Non lædere reos, benè velle omnibus, *Lenitas &*
assurgere maioribus natu, æqualibus non *māfuetudo.*
inuidere, fugere iactantiam, rationem se-
qui, amare virtutem.

Quando ista vultu læsit parentes? quan- *Modestia*
do dissensit propinquis? quando fastidiuit *in conuer-*
humilem? quando derisit debilem? quan- *satione.*
do vitauit inopem? eos solos solita cœtus
virosum inuisere, quos misericordia non
erubesceret, neque præteriret verecun-
dia.

Nihil toruum in oculis, nihil in verbis *Modestia*
procax, nihil in actu inuerecundum: non *in verbis,*
gestus fractior, non incessus solutior, non *gestu, inces-*
vox petulantior; vt ipsa corporis species *su, actu.*
simu-

simulachrum fuerit mentis, figura probitatis.

*Sobrietas,
& preca-
tionis assi-
duitas.*

Quid exequar ciborum parsimoniam, officiorum redundantiam; alterum ultra naturam superfuisse, alterum penè ipsi naturæ defuisse? Illic nulla intermissa tempora, hîc congeminos ieiunio Dies? Et si quando reficiendi successisset voluntas, cibibus plerumque obuius, qui mortem arceret, non delicias ministraret.

*Somni par-
citas.*

Dormire non prius cupiditas, quàm necessitas fuit: & tamen cum quiesceret corpus, vigilabat animus, qui frequenter in somnis aut lecta repetit, aut somno interrupta continuat, aut disposita gerit, aut gerenda pronunciat.

*Modestia
foras pro-
deundo.*

Prodire domo nescia, nisi cum ad Ecclesiam conueniret, & hoc ipsam cum parentibus aut propinquis. Domestico operosa secreto, forensi stipata comitatu, nullo meliore tamè sui custode, quàm seipsa, quæ incessu affectuq; venerabilis, non tam vestigium pedis tolleretur, quàm gradû virtutis attolleret: & tamen alios habeat virgo membrorum custodes suorum, bonorum aut suorum se habeat ipsa custodem.

*Studium
profectus.*

Sic Maria intendebat omnibus, quasi à pluribus moneretur, sic implebat omnia virtutis officia, ut non tam disceret, quàm doceret. Talem hanc Euangelista mon-

strauit;

stravit; talem Angelus reperit, talem Spiritus sanctus elegit. Quid enim in singulis morer? ut eam Parentes dilexerint, extranei prædicauerint, quæ digna fuit, ex qua Dei filius nasceretur?

Hæc ad ipsos ingressus Angeli inuenta domi in penetralibus, sine comite, ne quis intentionem abrumperet, ne quis obstreperet. Neque enim comites scæminas desiderabat quæ bonas comites cogitationes habebat. Quin etiam tum sibi minus sola videbatur, cum sola esset: nam quemadmodum sola, cui tot libri adessent, tot archangeli, tot prophete? Denique & Gabriel eam ubi reuifere solebat inuenit, & Angelum Mariæ, quasi viri specie mota, trepida, quasi non incognitum audito nomine recognouit.

Quam verò religiosa in propinquas fuerit, scriptura diuina significat. Nam & humilior facta est, ubi se à Deo cognouit electam, & statim ad cognatam suam in montana processit; non utique ut exemplo crederet, quæ iam crediderat oraculo. Et tribus cum ea mensibus mansit: tanti autem interuallo temporis non fides quæritur, sed pietas exhibetur.

Quamuis esset mater Domini, discere tamen præcepta Domini desiderabat; & quæ Deum genuerat, Deum tamen scire cupiebat.

Quid

*Quies, &
solitudo non
otiosa.*

*Pietas eius,
& caritas
in alios.*

*Studium eius
in Dei præ-
ceptis cognos-
cendis.*

*Pudor &
verecūdia
eius in om-
nibus.*

Quid quod annis quoque omnia ibat in Hierusalem solemni die Paschæ, & ibat cum Ioseph? Vbi in virgine comes singularum virtutum est pudor. Hic individuus debet esse virginitas, sine quo non potest esse virginitas. Nec ad templum igitur Maria sine pudoris sui custode processit.

*Conclusio.
Mariæ vi-
ta omnium
esse debet
disciplina.*

Talis denique fuit Maria, ut eius unus vita omnium disciplina sit. Si igitur auctor non displicet, opus probemus, ut quicunque eius optat præmium, imitetur exemplum. Haftenus B. Ambrosius.

PARS SEPTIMA.

*Ratio brevis, & efficax commendandi se
B. Virgini, crebrò à bonis Sodali-
bus instituenda.*

F Acto signo Crucis, ac mente, corporeque ad Orationem composito, imaginabor B. Mariam coram me positam, ac omninò paratissimam ad indigentiam, & paupertatē meam subleuandam; si modò illi me gratum præstitero, ac eam feruide quicquid oportuerit, rogauero.

G Ratias itaque illi agam de cunctis beneficiis, quæ illa mihi à Christo im-
petra-

petrauit; præcipuè verò de iis, quæ peculia-
riter intelligo me ipsius intercessione ob-
tinuisse; qualia sunt; maior feruor & deuo-
tio, maior affectus erga res sacras, studium
virtutum; humilitatis cum primis, castita-
tis, mansuetudinis, Caritatis, Sobrietatis;
ardentius desiderium promouendæ meæ
salutis, & aliorum: præclarius ingenium,
memoria felicior, intellectus acutior, dili-
gentia maior in studiis, & eiusmodi, quæ,
ab dato nomine eius Congregationi, au-
ctæ esse in me video & sentio.

Totum illi me tradam, atque offeram,
orans vt mei tutelam, patrociniumque su-
scipere, meque suo præsidio munitum, ab
omni tum animæ, tum corporis periculo
rueri dignetur.

Aliqua beneficia pro me, cæterisque
proximis meis petam, vel certè conserua-
ri, & augeri rogabo; præsertim vt mihi à
suo filio profundam humilitatem, purissi-
mam castitatem, & in recto virtutis itinere
profectum, ac perseuerantiam impetret:
præterea vt nonnihil doloris illius mihi
impertiat, quem ex filij cruciatibus cepit:
præparationis etiam atque ardoris scintil-
lam, quo Sacram Eucharistiam post Ascen-
sionem Domini nostri sumebat. Denique
augmentum deuotionis, & affectus erga
eandem sanctissimam virginem. Hæc au-
tem

tem

tem beneficia per septem eius gaudia, doloresque totidem peram, quibus est affecta dum viueret.

Oratio, quæ à singulis Sodalibus recitari potest, pro perseuerantia in cultu Dei, & B. Virg. Mariæ impetranda.

DEus, qui nos sub alis sanctissimæ matris filij tui constitutos ad brauium supernæ vocationis accendis, pectoribus nostris purificandis illabere, & gratiam nobis, qua in te, & seruitio eiusdem sanctissimæ virginis Mariæ perseueremus, infunde; vt protectionis vestræ muniti præfidiis, quod te, Domine, donante promissimus, impleamus; & nostri propositi executores effecti, ad ea, quæ perseuerantibus in te, promittere dignatus es, pertingamus.

Alia Oratio.

BEATÆ, & gloriosæ, semperque Virginis Mariæ, quæsumus Domine, intercessio gloriosa nos protegat, & ad vitam perducatur æternam. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

PARS

PARS OCTAVA.

Mysteria Rosarij.

QUæ fuerit Rosarij institutio, quæ approbatio, quæ eius institutione consecuta utilitas, supra diximus. Hoc tantum breuiter in præsentia. Rosarium apud Catholicos aliud nihil est, quàm sèrũ quoddam spirituale, mysticis vocibus ex Euangelio depromptis, tanquàm rosis contextum, quod virgini virginum, Dei matri offerimus. Serta enim virginũ capitibus ornandis propriè adhibentur. Rosarium autem cõstat oratione dominica quinquies, & salutatione Angelica 50. repetita; vnde Rosariũ tertio dictum efficit numerũ 150. in salutatione, qui est numerus Psalmorum Dauidicorum, à quo numero vocarunt trinum illud Rosarium, psalterium beatæ Virginis. Quinquies in Rosario orationem dominicam repetimus, vt quinque vulnerum Christi memoriam refricemus. Salutationem verò Angelicam cuique Orationi decies subiicimus, vt in mentem nobis veniat 10. Dei mandatorum. Eandem 50. toto Rosario iteramus, vt plenam peccatorum remissionem, quæ quinquagenario numero Iubilæi in Scripturis sanctis significatur, intercessione beatæ Virg.

Virg. per merita dominicæ passionis consequamur.

Porro vt mens Orantis, cui difficile videtur, & tædiosum, ad eadem verba toties repetita attendere, fructu suo non careat, piè ordinatum est, vt quodlibet Rosarium quinque mysteriis perficeretur, quibus meditando, dum os verba proferret, mens occuparetur.

Primo Rosario assignata sunt quinque gaudia Sanctissimæ matris; quinque decedibus accommodata: quibus illa ex his, quæ circa Christi naturam humanam contigerunt, affecta fuit: Nimirum ista.

1. *Annunciatio dominicæ Incarnationis.*
2. *Visitatio Elizabethæ.* 3. *Natiuitas Christi.* 4. *Oblatio Christi in tēplo.* 5. *Inuentio pueri Iesu inter Doctores.*

In secundo Rosario memoria fit quinque Mysteriorum passionis Christi, quæ sunt:

1. *Oratio, & captiuitas Domini in horto.*
2. *Flagellatio.* 3. *Coronatio.* 4. *Baiulatio Crucis.* 5. *Crucifixio.*

In tertio Rosario proponuntur quinque mysteria gloriosa post Christi Domini mortem, nimirum:

1. *Resurrectio Domini.* 2. *Ascensio eius in celos.*

caelos. 3. Aduentus Spiritus sancti in Mariam & discipulos. 4. Assumptio B. Virginis. 5. Coronatio eiusdem.

Ex quibus patet multiplex Rosarij vsus & fructus: quo scilicet renouatur memoria omnium mysteriorum vitæ Christi, & B. Virginis, capitumque præcipuorum fidei. Quod sanè compendium eo est apud omnes vtilius, quo latius patet eius vsus quàm librorum; legi enim potest etiam à literarū imperitis, à cæcis, in equis, & in curribus, & in tenebris densissimis. Nunquàm verò omittenda sunt mysteria, circa quæ intelligentia & memoria occupentur, etsi initio aliquid videatur habere difficultatis, eorum ita semper meminisse. Paucorum dierum vsus rem totam facillimam reddet. Simplex certè, & ieiuna decadem decursio est, & obnoxia multis distractionibus, parùm consolationis, multum verò tædij habet, nisi vnà in decadibus singulis mysterium aliquod euoluas. Si enim mysteria ea omiseris, priuas te saluberrima, suauissima, Deoque & parenti eius gratissima recordatione diuinissimorum vitæ Christi & Mariæ, salutisque omnium nostræ mysteriorum.

PARS NONA.

Modus recitandi faciliè Rosarij.

VT tantò faciliùs, & diligentius Sodales in recitando Rosario mysteria proposita percurrant, modum sat opportunum, & facilem subiiciemus. Is est, vt antequàm decadem aliquem inchoes, mysterium quod in ea meditandum est, breuiter in memoriam reuoces, retinendum postea, dum decadem absoluas. Deinde sub initium Orationis dominicæ, Deum velut præsentem animo subiicias, vt patrem. Sub initium Salut. Angelicæ, beatam Virginem, vt matrem; vt nimirum imaginatio circa id occupata, euagari huc illuc non possit. Vel certè imagineris te ferri per ea loca, in quibus ea mysteria facta sunt, illisque te præsentem esse cogites, ac si ea oculis tuis haberes proposita. Quod citra difficultatem magna animi voluptate, sensuque fieri potest; sicut ociosi aliquando imaginamur nos totam Hispaniã percurrere, videre, intuerique mira, &c. Et die quidẽ Dominico, & feria 5. tertij generis mysteria, quæ gloriosa dicuntur. Feria 2. 3. & Sabbatho, primi generis, quæ gaudiofa appellantur. Feria 4. & 6. ea quæ luctuosa

et uosa nuncupantur expendi & considerari possunt.

Ad faciliorem quoque mysteriorum considerationem quidam vir doctus, & pius insignem modum suggerit; ut ad singulas scilicet decades, mysterium ipsum, cui volumus intendere, in ipsis salutationibus Angelicis tribus verbis interseratur, hoc pacto.

In Rosario Gaudioso.

Ad decades singulas, cum peruentum fuerit ad nomen I E S V S adijciatur

1	} Quem	Virgo concepisti.	} S. Maria	
2		Visitando Eliza-		Mater
		beth portasti.		Dei, ora
3		Virgo genuisti.		pro no-
Ad 4		In templo prae-		bis pec-
		sentasti.	catorib ⁹ ,	
5		In templo inue-	&c.	
		nisti.		

E 2

In

In Rosario Doloroso.

Ad decades singulas, cūm peruent ū fuerit ad nomen IESVS, adiiciatur

Ad	1	qui pro nobis	Sanguinem sudauit.	} Sancta Maria Mater Dei &c.
	2		Flagellatus est.	
	3		Spinis coronat ⁹ est.	
	4		Crucem baiulauit.	
	5		Crucifixus est.	

In Rosario Glorioso.

Ad decades singulas, cūm peruētum fuerit ad nomen IESVS, adiiciatur

Ad	1	Qui	Resurrexit à mortuis.	} Sancta Maria &c.
	2		In cœlum ascendit.	
	3		Spiritum Sanctum misit.	
	4		Te assumpsit.	
	5		Te in cœlis coronauit.	

Mart. Na- Quidam alius pius, iuxta & doctus, cūm
narrus Mis 60. ampliùs annos habuisset consuetudi-
celan. 24. nem quotidie recitandi Rosarij, negat se
melius quicquam reperisse ea exercitatio-
ne, modoque, quem initio huius partis
septimæ proposuimus. Is quoque abso-
luta

luta quauis decade, quasi animi recitandi causa, hisce verbis ad gratulationem se excitabat.

Absoluta prima. Decies millies te benedicat virgo Mater, gloriosa Maria, omnes Angeli, & Archangeli, vniuersique Curiae coelestis Spiritus, cum quibus speramus te aliquando videre, colereque in coelo. Amen.

Post 2. decadē. Vicies millies te benedicant, virgo mater, gloriosa Maria, omnes SS. Patriarchae, Prophetae, Innocentes, S. Ioannes Baptista; & omnes Sancti antiqui testamenti; cum quibus speramus te aliquando videre, colereque in coelo. Amen.

Post 3. Tricies millies te benedicant, virgo mater, gloriosa Maria, omnes sancti Apostoli, discipuli Domini, Euangelistae, omnesque gloriosi martyres; cum quibus &c.

Post 4. Quadragies millies, &c. omnes SS. Confessores, Episcopi, Doctores, monachi, Eremitae, virgines, vidui, coniugati; cum quibus, &c.

Post 5. Quinquages millies te, &c. Sancta Anna mater tua, & Mariae cognatae tuae, amantissimaeque; tibi Magdalena & Martha, omnes sanctae virgines, viduae, coniugatae; cum quibus, &c.

PARS DECIMA.

*Quid Corona, & quis eius recitan-
da modus.*

IAm valdè in vsu est id genus Rosarij, quod D. Virginis Corona dicitur, quæ sex decadibus continetur, quibus adiicitur oratio Dominica, & ter salutatio Angelica, ac postremò concluditur Symbolo Apostolorum. Corona hæc inuenta & usurpata videtur in honorem 63. annorum, qui à multis diuæ Virgini tribuuntur, vt singulis annis respondeant singulæ Salutationes Angelicæ, quæ sunt 63. Corona autem hæc cum recitatur, in quinque primis decadibus, antedicta mysteria pia cogitatione euolui debet. In sexta autem decade, eadem repeti possunt, primum scilicet in primo Ave, secundum in secundo, & sic deinceps: ita vt in singulis decem illius decadis salutationibus, bis singula mysteria repetantur: aut in duobus primis Salutationibus vnum; in duabus secundis secundum, & sic deinceps: aut certè vnum aliquod mysterium, in quo magis nos commoueri sensimus, in tota vltima decade iterum mentis oculis subiiciatur. Ad tria autem vltima, Ave Maria, virtutes subiectas, vel alias pro cuiusque deuotione, per
inter-

intercessionē glorioſæ virginis poſſumus
à Deo poſtulare, hoc modo :

In 1. Roſario poſt I E S V S, adiſciatur.

Qui no bis au- geat	{ Fidem rectam. Spem firmam. Caritatem per- petuam.	{ S. Ma- ria ma- ter, &c.
---------------------------	--	---------------------------------

In 2. Roſario poſt I E S V S, adiſciatur.

qui no- bis	{ Intellectum illumi- net. Voluntatem perficiat. Memoriam roboret.	{ Sancta Ma- ria, &c.
-------------------	---	--------------------------------

*In 3. Roſario poſt I E S V S, adiſ-
ciatur.*

qui	{ Dirigat cogitatio- nes. Regat verba. Gubernat opera.	{ Sancta Maria, &c.
-----	---	---------------------------

Post sextam autem Coronæ decadem
adiſci poteſt: Centies millies te benedicant, vir-
go mater, glorioſa Maria, omnes Sancti, ſanctæq;
Dei, cum quibus ſperamus, &c.

Plenum ſanè pietatis, & voluptatis
ſpiritualis, id eſt, benedictionis, & gratu-
latio-

lationis exercitium, quandoquidem gratam memoriam continet Sanctorum omnium, quorum vocibus, & æternis encomiis, honoribusque, quos semper Deo, parentique eius tribuunt & decantant, nostras quasi voces & laudes adiungimus; facere iam incipientes in terris, quod facere cupimus æternum in cœlis.

PARS VNDECIMA.

Expositio Salutationis Angelicæ ex sanctis Patribus Latinis & Græcis contexta, per modum meditationis usurpanda: Cum aliquot SS. Patrum orationibus, quibus opem implorant B. Virg. Maria.

AVE MARIA.

*S. Ephrem
orat de lau-
dibus san-
ctissime
Dei ma-
tris.*

Ave Domina, stella fulgentissima, lux illustrissima.
Ave pax, gaudium, & salus mundi.
Ave generis humani lætitia.
Ave Patrum patrocinium, & Prophetarum decus.
Ave Martyrum pulchritudo, & corona Sanctorum.

GRA.

GRATIA PLENA.

Impleta es gratia, & Euæ vacuata est
culpa: Maledictio Euæ in benedictionem
mutatur Mariæ.

*S. Aug. ser.
2. de An-
nunc.*

Singulis gratia se est largita per par-
tes, tibi verò se totam dedit gratiæ pleni-
tudo.

*S. Petrus
Chrysolog.
ser. 143.*

DOMINVS TECVM.

Tecum in corde, tecum in ventre, te-
cum in vtero, tecum in auxilio.

*S. Aug. loco
citato.*

Nec tantum Dominus filius tecum, quem
carne tua induis; sed & Dominus Spi-
ritus sanctus, de quo concipis; & Dominus
Pater, qui genuit quem concipis.

*S. Bernar.
hom. 3. su-
per missus.*

BENEDICTA TV IN MV-

LIERIBVS.

O foemina super omnes foeminas be-
nedicta, quæ virum nō nosti, & virum tuo
vtero circundedisti.

*S. Aug. lo-
co citato.
S. Chrysost.*

Verè benedicta, quæ fuisti maior cœ-
lo, fortior terra, orbe latior: nam Deum
quem mundus non capit, sola cepisti. Por-
tasti Deum, qui portat orbem; genuisti
genitorem tuum, nutriuisti omnium vi-
uentium nutritorem, benedicta tu, quæ il-
lam generalem maledictionem euasisti,
qua dictum est, In tristitia paries filios; &

loco citato.

E s

nihil-

nihilominus illam, quâ scriptum est, Maledicta sterilis in Israel; ac singularem consecuta es benedictionem, ut nec sterilis maneat, nec cum dolore parturias.

*S. Andr.
Cretens. in
salut. An-
gel.*

Tu verè benedicta, quæ sola sine viri coniunctione filium genuisti, qui coelos condidit, & terram virginitate tua coelis exæquavit.

Benedicta tu in mulieribus, quam beatam dicunt omnes generationes; quam reges honorant, principes venerantur; diuites populi obsecrant; virgines quæ vel præcesserunt, vel sequuntur, in templum regis comitantur.

ET BENEDICTVS FRVCTVS VENTRIS TVI IESVS.

*S. Bern. lo-
co citato.*

Verè benedictus fructus ventris tui, in quo benedictæ sunt omnes gentes: de cuius plenitudine tu quoque accepisti cum cæteris, etsi differentiùs à cæteris. Benedictus in odore, benedictus in sapore, benedictus in specie.

*S. Andr.
Cretens. lo-
co citato.*

Benedictus fructus, ex quo ligni amaritudo dulcescit; qui ex incorrupta virginis uteri planta racemos extulit.

Benedictus fructus, de quo vascens protoplastus Adam, euomuit veterem illam potionem, per quam fraudis venenū hauserat.

Bene-

Benedictus fructus, ex quo vitalis panis dominici corporis, & salutare immortalitatis poculum conficitur.

SANCTA MARIA, MATER DEI ORA PRO NOBIS PECCATORIBVS, NVNC, ET IN HORA MORTIS NOSTRAE. AMEN.

His paucis verbis Sancta mater Ecclesia comprehendit, an per epitomen quasi complectitur omnes SS. Patrum orationes, preces, supplicationes, quas ipsi beatæ virgini obtulerunt; vt ex sequentibus fiet manifestissimum.

Sancti Augustini, Ecclesiæ Summi Doctoris, perelegans ad B. Virginem Mariam.

ORATIO.

O Beata Maria, quis tibi dignè valeat *Serm. 2. de*
iura gratiarum, ac laudum preconia *annunciati-*
rependere, quæ singulari tuo assensu, mun *one domi-*
do succurristi perdito? Quas tibi laudes fra *nica.*
gilitas humani generis persoluat, quæ solo tuo commercio recuperandi cœli adiutum inuenit? Accipe itaque quascunque exiles, quascunque meritis tuis impares gratiarum actiones; & cum susceperis vota, culpas nostras orando excusa. Admitte nostras preces intra sacrariū exauditionis,

& reporta nobis an ydotum reconcilia-
tionis. Sit per te excusabile, quod per te in-
gerimus; fiat impetrabile quod fida men-
te poscimus. Accipe quod offerimus, redo-
na quod rogamus, excusa quod timemus,
quia tu es spes vnica peccatorum, per te
speramus veniam delictorum, & in te bea-
tissima nostrorum est expectatio præmio-
rum. Sancta Maria succurre miseris, iuua
pusillanimes, refoue debiles; ora pro po-
pulo, interueni pro clero, intercede pro
deuoto fœmineo sexu. sentiant omnes tuū
iuuamen, quicunque celebrant tuam com-
memorationem. Assiste parata votis pos-
centium, & repende omnibus optatum ef-
fectum. Sint tibi studia assidue orare pro
populo Dei, quæ meruisti benedicta re-
demptorem ferre mundi, qui viuit, & re-
gnat in secula seculorum. Amen.

*Beati Ephræm Syri, viri sanctissimi, &
doctissimi ad eandem B.
virginem Oratio.*

*In Oratiōe
ad sanctissi-
mam Dei
genitricem.* **O** Immaculata, impolluta, incorrupta,
pudica virgo, Dei spōsa, Domina no-
stra, vnica spes desperatorum, oppresso-
rum subsidium, & ad te currentium auxi-
lium praesentissimum, omnium denique
Christianorum profugium; meam for-
didis-

didissimam, indignisque labrijs expressam
orationem admitte, nec nō tuum quidem
filium, meum autem herum, & Deum ma-
terna tua liberalitate volens exora, vt mi-
hi quoque mitissima illa suæ pietatis visce-
ra referet, & posthabitis innumerabilibus
peccatis, ad pœnitentiam me conuertat,
probeque sua complere mandata conce-
dat. Adsis mihi semper Virgo misericors,
clemens, & benigna, in præsentī quidē
vita feruens protectrix & auxiliatrix, ho-
stiles impetus repellens, & me deducens ad
salutem, ac in supremo vitæ momento mi-
seram meam animam conseruās, & tene-
brosos malorum dæmonum aspectus ab
ea procul abigens; in terribili autem die iu-
dicij, ab æterna damnatione me liberans;
postremò inaccessæ tui filij & Dei gloriæ
me hæredem efficiens: quam per interces-
sionem fauoremque tuum, domina mea
sanctissima, Dei mater, te etiam atque etiā
oro assequi valeam, gratia, miseratione &
humanitate vnigeniti tui filij, Domini &
Dei, ac Saluatoris nostri Iesu Christi, cui
conuenit omnis gloria, honos, & venera-
tio cum æterno eius patre, & sanctissimo,
optimoque vitæ auctore Spiritu, nunc, &
semper, & in secula seculorum, Amen.

*Beati Bernardi Doctoris melliflui Oratio
ad D. Virginem.*

*Serm. 2. de
Aduentu
Domini.*

PER te accessum habeamus ad filium o
benedicta inuentrix gratiae, Genitrix
vitae, mater salutis, vt per te nos susci-
piat, qui per te datus est nobis. Excuset a-
pud ipsum integritas tua culpam nostrae
corruptionis, & humilitas Deo grata no-
strae veniam impetret vanitati. Copiosa ca-
ritas tua nostrorum cooperiat multitudi-
nem peccatorum, & foecunditas gloriosa
foecunditatem nobis cōferat meritorum.
Domina nostra, mediatrix nostra, tuo Fi-
lio nos reconcilia, tuo Filio nos commen-
da, tuo Filio nos repraesenta. Fac o benedi-
cta per gratiam, quam inuenisti, per prero-
gatiuam quam meruisti, per misericordiam
quam peperisti, vt qui te mediante fieri di-
gnatus est particeps infirmitatis, & mise-
riae nostrae, te quoque intercedente partici-
pes faciat nos gloriae, & Beatitudinis suae,
Iesus Christus, Filius tuus, Dominus no-
ster, qui est super omnia Deus benedictus
in saecula. Amen.

*Nos cum prole pia benedicat virgo
Maria.*

CAPVT